

ኤርትራውያን፣ ናይ ሓባር ቃንዛ ስለዘለና፣ ሓቢርና ንሰጉም ሕሰም ጸላኢና ከኸትም

ሓደ ካብቲ ውልቀ መላኽ. ስርዓት ህግደፍ ፍጥር ካብ ዝብል፡ ዕምሪ ስልጣኑ ንምንባሕን ፍትሒ ንዝጠለቡ ዜጋታት ንምጭፍላቅን ክጥቀሙሉ ዝጸንሐን ገና ዝቅጽሎ ዘሎን ርኽብን ኣዕናውን ሜላ፡ ሓድነት ህዝቢ ኤርትራ ምልሕላሕን ሓው ንሓው ፈላሊኻ ምግዛእንዩ። ኣብ ታሪኽ፡ ኩሉም ገዛእቲ ሓይልታት፡ ንህዝቢ ፈላሊኻ ምግዛእ ቀንዲ መሳርሒቶምኳ እንተኾነት፡ ናይ ስርዓት ህግደፍ ሜላ ፈላሊኻ ምግዛእ ግን፡ ክሳብ ኣብ ውሽጢ ሰብ ሓዳር፡ ኣሕዋት፡ ውሉድን ወላድን፡ ትኽ ትንፋስ ኣዕሩኽን፡ ምትእምማን ከምዘይህሉን ከብድን ሕቆን ከምዝኾኑንዩ።

ንበዓልቲ ቤቱን ኣደ ደቁን ዘእስር፡ ኣሕዋቱን መተዓብይቱን ኣብ ቤት ማእሰርቲ እናበለዩን ኣብ ጉዕዞ ስደት ኣናተቀዝፉን ዘስቅጥን ህግደፍ ወይ ሞት ዝብልን፡ ንመራሕቲ ሃይማኖት ዝጎጃጅልን ኣብ ፖለቲካ ዘጥሕልን፡ ኣብ ልዕሊ መቃብር ስውኣት፡ ተሓኒና፡ ዙርያ ተኸዲናን ተቆኒናን ትድብልን ትዕልልን ኣደ፡ ብዘይካ ኣብ ኤርትራ ኩቶ ኣብ ካልእ ዓለም ተራእዩ ኣይፈልጥንዩ። ኣብዚ እዋንዚ ኣብ ኤርትራ፡ ሰባት ጽባሕ ከምዝሓልፉ እናፈለጡ ንመዋእል ዝተርፍ ገበንን ቂም በቀልን ክፍጽሙ ንዕዘብ ኣለና። እቲ ካብ ኩሉ ዘገርም ድማ፡ ዘይተማህረን ዓለም ዘይርኣዩን ክደናገርን ንክውንነት ምምዛን ክስእንን እንከሎ ኣይትሕዘሉን ኢኻ። የግዳስ ቡቲ ንሕብረተሰብ መሪሕ ተራ ክጸወት ዝግብኦ ምሁር ኣካል፡ ኣብ ጎድኒ ሓራዲ ስርዓት ኮይኑ ደም ንጹሃት ክሰቲ፡ ብስቃይ ኣሕዋቱ ሃብቲ ከኻዕብት ሓቂ ክጥምዝዝን ስቅታ ክመርጽን እንከሎ ድርብ ገበን ኢዩ።

ሎሚ፡ እቲ ብውልቀ መላኽ. ስርዓት ህግደፍ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዝፍጸም ዘሎ መዘና ዘይብሉ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰልን ዕንደራን፡ ስለዝገንፈለን ዝጸር ስለዝሰኣን፡ ኤርትራዊ፡ ብዓውታን ብጥርኑፍን “ይኣክል ዓመጽ፡ ፍትሒ ይንገስ” ይብል ኣሎ። ብፍላይ እቲ ኣብ ወጻኢ ኣብ ስደት ዝነብር ዘሎ ኤርትራዊ፡ ነቲ ስርዓት ህግደፍ ሓድነት ህዝብና ንምዝራግ ንዓመታት ኣታኣታትይዎ ዝጸንሐ ሰንካም ሜላ ምፍልላይ ስዒሩ፡ ሕሰም ወገኑ ንምፍቀስን ሕድሪ ስውኣቱ ንምትግባርን፡ ናይ ኢህን ምሂን፡ ናይ ምትእምማንን ምጽውዋርን ሃዋህው የማዕብል ኣሎ።

ምጥርናፍ ኤርትራውያን ድማ ዕድመ ስርዓት ህግደፍ ዘሕጽርን ሕሰም ህዝብና ዘወግድን እንኮ ፍታሕ ምጃኑ ካብ ዝኾነ እዋን ንላዕሊ ሎሚ ጉሉሕ ኮይኑ ኣሎ። ስርዓት ህግደፍ፡ ክሕብኣሉ ዝኸእል በዓቲ እናፈረሰን ከደናግረሉ ዝኸእል ዕድላት እናጸበበን ይመጽእ ስለዘሎ፡ ናይ ዓቕሊ ጽበት ፈንጠርጠር እምበር፡ ኣብ ቅድሚ ህዝባዊ ምልዕዓል ጠጠው ክብል ኣይከእልንዩ። እዚ ናብ ክውንነትን ናብ ረብሓ ህዝብና ክቅየርን ግን፡ ተጀሚሩ ዘሎ ጠለብ ህዝቢ፡ ቅኑዕ መኣዝን ክሕዝ፡ ቀዳምነታቱ ከነጽርን ናይ መወዳእታ ዕላምኡ ክፈልጥን እዝዩ ወሳኒዩ።

ስርዓት ህግደፍ፡ ካብ ድኻ ህዝብና ዝመቶን ብናጻ ጉልበት ኣባላት ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝኻዕበቶን ሃብቲ ስለዘለዎ፡ ብገንዘብን ረብሓን፡ ንሓሶት ናብ ሓቂ ዝቅይሩ ኣፈኛታትን ጸሓፍትን ክገዝእ ጸገም ስለዘይብሉ፡ “ይኣክል ዓመጽ፡ ፍትሒ ይንገስ” ንበይኑ ዕርድታት ህግደፍ ንምፍራስ ኣኻሊ ኣይኮነን። ውልቀ መላኽ. ስርዓት ህግደፍ፡ ናይ ሓባር ጸላኢ ህዝቢ ኤርትራ ስለዝኾነ፡ ካብ እንግድዓ ህዝብና ንምውጋዱውን ናይ ሓባር መኸተዩ ዘድልዩ። ዝያዳ ኩሉ፡ ስርዓት ህግደፍ ኣብ ናትና ምፍልላይን ስቅታን ዕድመ ስልጣኑ ይነውሕን ሕሰም ህዝቢ ኤርትራ ይኸርርን ስለዘሎ፡ እቲ ይኣክል ብዝያዳ ንድኻማትናን ኣበራትናን ዝፍውስን ዘውሕድን ክኸውን ይግባእ። ኣብዚ እዋንዚ ስርዓት ህግደፍ፡ ነቲ፡ ቅዋምና ንኸይትግበር፡ እሱራት ንኸይፍትሑ፡ ሃገራዊ

አገልግሎት ገደብ ንኸይግበረሉን ልዕልና ሕገ ንኸይነግሰን “ዶብና ኣይተሓንጸጸን፣ ብኢትዮጵያ ዝተጎብጠ መሬትና ኣይተመልሰን፣ እገዳ ተጻዒኑና” ዝብሉ መመኸነይታ ከቅርብ ኣይክእልንዮ። ካብ ፈለግኡውን፣ ዓሰርተታት ኣሸሓት ኤርትራውያን ንዓመታት ብዘይ ፍርዲ ምሕያር፣ ቅዋም ንኸይሰርሕ ምክልካል፣ ካብ ህዝቢ ተሓቢእካ ዘይንጹራት ውዕላት ምፍራምን ሃገራዊ ባይቶ ምብታንን፣ ምስ ምሕንጻጽ ዶብን ጽልኣት ወያነን ምትእስሳር ኣይነበሮን።

ኣብዚ ኣብ ብዙሓት ሃገራት ዝካየድ ዘሎ ናይ ይኣክል ኣኼባታትን ሓድሕዳዊ ዙተን ዘርገግጸ ነገር እንተሎ፣ ናይ ቀደም ተጋደልቲ፣ ኣባላት ሃገራዊ ኣገልግሎት፣ ኣመንቲ ክርስትናን ምስልምናን፣ ደቂ ተባዕትዮ ደቂ ኣንስትዮ፣ ብዕድመ ዝደፍኡን መንእሰያትን፣ ደቂ መታሕትን ደቂ ከበሳን፣ ንኸሎም ዘገደሰቶምን ኣብ ሓንቲ ቀለቤት ዝጠርነፈቶምን ኤርትራ’ያ። ኩሎም፣ ካብ ኤርትራ ዝበቆሉ፣ ማያን ፍርያታን ዝተግንገሉ፣ ምኡዝ ንፋሳ ዘስተማቀሩ፣ መቃብር ኣቦሓጎታቶምን እኖሓጎታቶምን ዝግቀበት ሓላል መሬት ስለዝኾነት፣ መታን መጻኢ ወለዶ ክርከባዮም ብሓባር ንህላወኣን ንሰላማን ድምጻም ዝህቡ ዘለዉ።

ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ ይኣክል ህዝባዊ ኣኼባታት፣ እቶም ብመውጋእቲ ኣካላቶም ዝጎደሉ፣ ብዕድመ ዝደፍኡን ብሕዳር ሕማም ዝሰቀዩን ተጋደልቲ፣ “ንሕና ደጊም ዝተረፈና የለን፣ ሓደ እግርና ኣብ ጉድጓድ ኣትዩ ኢዩ፣ መንእሰያት መሬት ዓደቦኹም ናባኹም ኢያ ኣድሕንዎ” ኢሎም ብሕንቅንቅ ለበዋኦም ኣመሓላሊፎም። እቲ ዝካየድ ዘሎ ህዝባዊ ኣኼባታት፣ ምስግጋር ሓደራን ለበዋን ጥራይ ኣይኮነን ዘንጸባርቅ ዘሎ። ከምቲ፣ “ድሕሪ ሰለፋ እንታይ ተረፋ” ዝብሃል፣ ውልቀመላኺ ኢሳያስ፣ ንሕና ኤርትራውያን ብህይወትና እንክለና፣ “ካብ ሎሚ ንድሓር መራሒና ዶክተር ዓቢዪ ኣሕመድ ኢኻ” ኢሉ ምልፍላፋ፣ ድሕሪ ሃገር ክብረት የለን ዝብል ሓያል ሃገራዊ ስምዒትዮ ኣለዓዒሉ።

ካብ ጥልመትን ጨካን ኣገዛዝኣን ስርዓት ህግደፍ፣ ብዘይካ ውሑደት ብገበን ዝተጨማለቁ መጣቃዕቲ፣ ዝበዝሕ ኤርትራዊ ረብሓ የለን። ስርዓት ህግደፍ ካብ እግሪ ተኸሉ፣ ሚእቲ ካብ ሚእቲ ንጥፍኣትን ዕንወትን ህዝቢ ኤርትራ ይሰርሕ ምንባሩ፣ ብተግባራቲ ኣረጋገጽዎ ስለዘሎ፣ ሎሚ ምስ ህግደፍ ምድንጋጽን ካብ ህግደፍ ለውጢ ክመጽእ ምጽባይን፣ ካብ ብዕራይ፣ ንጉድ ጸባ ክትረክብ ምሕላም ኢዩ። እንታይነት ስርዓት ህግደፍ ከም ጸሓይ ቀትሪ በሪሁሉ ኣብ ዘሎ እዋን፣ ሰሚርካ ኣንጻር ቀዳማይ ጸላኢኻ ዘይምቅላስ ድማ፣ መድሃኒትካ ሓቢእካ ብሕዳር ሕማም ክትሳቀ ምምራጽ ማለትዮ። ዝተፈላለዩ ምንጭታት ከምዘረጋገጽዎ፣ ልዕሊ ሓደ ሚልዮን መንእሰይ ኤርትራ፣ ገደብ ኣልቦ ግዱድ ዕስክርና ስለዝመረር፣ ዕድላት ትምህርትን ስራሕን ስለዝተነፍጎ፣ ሰብኣዊ መሰሉ ስለዝተጋህሰን ኣብ ስደት ክርፋሕ ናብራ ከሕልፍ ተገዲዶ ኣሎ። ተንኮልን ዕላማን ስርዓት ህግደፍ፣ ህዝቢ ኤርትራ ናብ ስደት ክበታተን፣ ተስፋ ቆሪጹ ክምለኽ፣ ንሓድሕዱ ክባላዕ፣ ክቡር ዋጋ ዝተኸፍላ መሬትና ድማ መዐንደሪት ባዕዳውያን ክትከውንዮ።

ነዚ ንመንነትና ክሓክኽን ልኡላውነትና ከድፍርን ብዘለዎ ዓቅሚ ለይትን መዓልትን ዝሰርሕ ዘሎ ንህዝቢ ኤርትራ ዘይውክል ጉጅለ ህግደፍ፣ ንሕና ኤርትራውያን ንጉዳይናን ንክብርናን ካብ ይኣክል ዝሓልፍ ስጉምቲ ክንወስድ፣ ስውኣትናን ደቅናን ይጽበዩና ኣለዉ። ንኹልና ኤርትራውያን ኣብ ቅድሚና ተገቲሩ ዘሎ ውዓል ሕደር ዘደልዮ ዕዮ ገዛ፣ ኤርትራ ካብ ካርታ ዓለም ከይትጠፍእ፣ ታሪኽና ከይብለል፣ ሃብትና ብጎሓላሉ ከይውረስ፣ “ህዝቢ ኤርትራ ዕድሉ ክውስን ኣይክእልንዮ” ተባሂሉ ብሕቡራት ሃገራት ይመሓደር ከይንብሃል፣ ብሓባርን ብጽንዓትን ንመርሻ። እቶም ህዝቦምን ሃገሮምን እናጠፍኡ፣ ህግደፍ ወይ ሞት ዝብሉ ዘለዉ ሓደት ኤርትራውያን፣ ስርዓት ህግደፍ ናትኩም ኣይኮነን፣ ተጠቂሙ ክድርብዮኩም ኢዩ፣ ምስ ውጹዕ ህዝብኹም

ወግኑ፡ ቃንዛ ናይቲ ኣብ ማእሰርትን ኣብ ስደትን ዘሎ ፍንጫሕ መሰንገልኩም ስምዑ ጥራሕ ኢና ክንብሎም ንክእል።

ካብ ዘይትረብሓሉ መንገዲ ጥፍኣት ምንጻግ፡ ምስ ነብስኻ መኸርካን ብሕሉፍ ጌጋኻ ተናዚዝካን ኣብ ዘምሕረልካ ዕላማ ምቅላስ ነውሪ ወይ ሓጥያት ኣይኮነን። እቲ ገበን “ጸማም ሓደ ደርፉ” ከምዝብሃል፡ ናይ ፖለቲካ ነጋዳይን ዕሱብን ኮይንምካ ደድሕሪ ስርዓት ህግደፍ ምህላልን ኣንጻር ህዝብኻ ምስላፍንዩ። ስርዓት ህግደፍ፡ ንኹልና ኤርትራውያን ክንጠፍእን ክንሳቀን ከይደቀስ ይሓድር ኣሎ። ምጅጃው፡ ምስትምሳል ሓድሕድ ምውንጃል ግዚኡ ኣይኮነን። ኤርትራውያን ቃንዛናን ራህዋናን ብሓባር ካብ ኮነ፡ ህላወናን ራህዋናን ከነርጋግጽ ድማ፡ ብሓንቲ ሳንቡእ ነተንፍስ ብሓባር ንንግዝ። ስቓይና ንምውጋድን መሰልና ንምርግጋጽን፡ ብዘይካ ንስርዓት ህግደፍ ብጽንዓት ምምካትን ነበረ ምግባርን ካልእ ኣማራጺ የብልናን። ኤርትራውያን፡ ኣቦሓጎታትናን ኣቦታትናን ዝተጸወርዎ ሕሰምን ዝሓለፍዎ ባርነትን ኣባና ከብቅዕ ኣለዎ እምበር ናብ ደቅና ክሰግርን ብሰቅታ ክሰገርን የብሉን።

ጽላል፡ ካብ ሕቡራት መንግስታት 12 ግንቦት 2019

ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 13 ግንቦት 2019